OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus
Innehållsansvar: Sanna Axelsson, (sanpa5), Sektionsledare
Godkänd av: Marianna Fehér, (marfe24), Överläkare
Giltig från: 2026-11-16
Giltig till: 2028-11-16

Helben – HKA, benlängdsmätning

Metodbok Konventionell röntgen

Gemensam rutin för att utföra undersökning på ett säkert och enhetligt sätt.

Förändringar sedan föregående version

Inför undersökning tillagt OBS-text.

Inför undersökningen

Frågeställning

- HKA
- Benlängdsmätning

Strålskydd

Kvinnor mellan 15–50 år ska tillfrågas om eventuell graviditet.

För övriga strålskyddsregler se kapitel 4.2 och 5.1 i
Strålskydd vid undersökningar och behandlingar med röntgenstrålning

Arbetsplats

Adora

Förberedelser

- Linjal
- Inga skor på patienten

Bildtagning

1. Frontal

OBS

Vid benlängdsmätning utförs alltid undersökning bilateralt. Bägge ben i samma bild. Om patienten har en benlängdsskillnad vilket ska anges i remissen, placeras kompenserande kilar under det kortare benet. Skriv in remissanteckning, samt markera i bild.

Manöverpanel

1. Välj projektion Helben stående.
2. Autopositionera.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

På lab

1. Sätt i grönt raster 180/lungstativet.
2. Vrid fram plastskärmen.
3. Placera linjalen medialt om höften på baksidan av plastskärmen så att den inte skymmer benet. Siffrorna **ska vara läsbara framifrån** när patienten står AP.
4. Avstånd mellan detektor – skärm 1 tumlängd (10 cm).
5. Lås plastskärmen med fotpedalen.
6. Placera pallen framför skärmen.
7. Placera patienten med ryggen mot skärmen (AP), fötterna parallella och rakt fram.
8. Sätt dx- eller sin-märke lateralt om aktuellt ben.

Röret

1. Blända in i sidled så att ben och linjal kommer med i bild.
2. Klicka **bort** den **blå cirkeln** rutin bländarsymbolen.
3. Placera bländaren strax ovanför patella.
4. Vinkla (vrid vredet) tills bländarkorset ligger cirka 5 cm under crista.
5. Klicka på **pil uppåt** – grön bock blir synlig.
6. Vinkla (vrid vredet) tills bländarkorset ligger mitt på fotryggen.
7. Klicka på **pil ner** – grön block blir synlig.
8. Bekräfta; tryck på stor grön bock – ”Autopositionering aktiverad” blir synlig.

Adora/Bildskärm

Exponera med svart stitchknapp – **håll nere tills alla bilder är tagna**.

Vid bilateral undersökning: välj kammare 1 och 3.

HKA/Helben bildbehandling – Stitcha ihop bilderna

1. Klicka på Stitch – bilden kommer upp.
2. Klicka på OK. (*Är linjalen för mörk eller ljus? Justera med ROI.*)
3. Klicka på Max (zoom).
4. Klicka i bilden.
5. Passa ihop bilderna med muspilen så att siffror och ben stämmer ihop. Vid stitchning med fler än två bilder – passa ihop bilderna genom att flytta den undre bilden.
6. Klicka OK.
7. Skicka till PACS.
8. När undersökningen är klar, återställ plaststativet i grundposition (inkl. arm) innan du flyttar röret.

Frontal

Kriterier Hela benet ska vara med från höftleden till om med fotleden.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Sanna Axelsson, (sanpa5), Sektionsledare

Godkänd av: Marianna Fehér, (marfe24), Överläkare

Dokument-ID: NU10095-1819752655-326

Version: 8.0

Giltig från: 2026-11-16

Giltig till: 2028-11-16